

свідчить, що всі досліджені нами ознаки мають видову специфічність і в тій чи іншій мірі підпорядковані “правилу величини” Гессе, тобто закономірно збільшуються з зменшенням загальних загальних розмірів тварин.

Отже, отримані результати щодо різниці в інтенсивності метаболізму у двох екологічно диференційованих форм водяних нориць підтверджують той факт, що гірські *A. scherman* та рівнинні *A. amphibius* — два різні види. Наші дані підтверджують і результати проведених морфологічних досліджень про їх видову саможивність (Загороднюк, 1993; Загороднюк, Песков, 1993).

Я щиро вдячний В. С. Климишину за представлені матеріали для опрацювання та І. В. Загороднюку за корисні зауваження при проведенні дослідження та підготовці статті.

- Емельянов Н. Г., Загороднюк И. В., Затухина С. И. Эколого-систематический обзор рецентных хомяковых (Cricetidae, Rodentia) фауны Украины // Хомяковые фауны Украины. — Киев, 1987 (Препр. /АН УССР. Ин-т зоологии. № 6) — 18 с.
- Загороднюк И. В. Обзор рецентных таксонов Muroidea (Mammalia), установленных для территории Украины (1758–1990) // Вестн. зоологии. — 1992. — 26. № 2. — С. 39–48.
- Загороднюк И. В. *Arvicola scherman* (Rodentia, Arvicolidae) в Прикарпатье // Вестн. зоологии. — 1993. — 27. № 5. — С. 25.
- Загороднюк И. В., Песков В. И. Политипические группы грызунов Восточных Карпат // Фауна Східних Карпат: Сучасний стан і охорона (М-ли Міжнар. конф.). — Ужгород, 1993. — С. 63–67.
- Ивантер Э. В., Ивантер Т. В., Тузанов И. Л. Адаптивные особенности мелких млекопитающих: Эколого-морфологические и физиологические аспекты. — Л.: Наука, 1985. — 318 с.
- Олев С. И. Подсемейство Microtinae. Полевки // Звери СССР и прилежащих стран. — М.: Изд-во АН СССР, 1950. — Т. 7. — 706 с.
- Полушита Н. А., Кушнрук В. А. До систематичного положення і екології малого водяного щура *Arvicola terrestris scherman* // Вісн. Львів. ун-ту. Сер. біол. — 1962. — Вып. 1. — С. 83–91.
- Сокур І. Т. Господарське значення ссавців Закарпатської області і шляхи їх використання // Пр. зоол. музею АН УРСР. — 1952. — 36. № 25. — С. 35–45.
- Татаринев К. А. Звірі західних областей України. — К.: Вид-во АН УРСР, 1956. — 188 с.
- Турянин И. И. Эколого-систематический обзор подсемейства полевок (Mammalia, Microtinae) Закарпатской области // Науч. зап. Ужгород. ун-та. — 1956. — 21. — С. 81–91.
- Шварц С. С. К вопросу о развитии интрьерных признаков у позвоночных животных // Зоол. журн. — 1956. — 35. вып. 6. — С. 804—819.
- Шварц С. С. Метод морфофизиологических индикаторов в экологии наземных позвоночных животных // Зоол. журн. — 1958. — 37. вып. 2 — С. 161—173.
- Шварц С. С., Смирнов В. С., Добронский Л. Н. Метод морфофизиологических индикаторов в экологии наземных позвоночных животных // Свердловск, 1968. — 387 с.

ЗАМЕТКИ

Новый для фауны Палеарктики род *Macrotomoxia* Pic (Coleoptera, Mordellidae) с Дальнего Востока России [The First Record of *Macrotomoxia* Pic (Coleoptera, Mordellidae) from the Far East Russia]. — Ранее представители этого монотипического рода были известны по немногочисленным находкам из Юго-Восточной Азии. А. Б. Егоров (Биолого-почвенный институт РАН, Владивосток) любезно передал в коллекцию Института зоологии им. И. И. Шмальгаузена НАН Украины (Киев) ♀: Россия, Приморский край, Хасанский р-н, Рязановка, на дубе, 12.07.1985 (Аверичева), определенную нами как *Macrotomoxia castanea* Pic, 1922. Это самая северная находка данного вида. — В. К. Односум (Институт зоологии, Киев), Я. Горак (Чешское энтомологическое общество, Прага).